

**College financieel toezicht
Bonaire, Sint Eustatius en
Saba**

Aan
De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Adres kantoor Curaçao
De Rouvilleweg 39
Willemstad, Curaçao
Telefoon (+5999) 4619081
Telefax (+5999) 4619088

Adres kantoor Sint Maarten
Convent Building 26
Frontstreet, P.O. Box 686
Philipsburg, Sint Maarten
Telefoon (+1721) 5430331
Telefax (+1721) 5430379

Contactpersoon
Thijs Slippens (Cft)

Telefoonnummer
+5999 461 9081

Datum
9 juli 2014
Ons kenmerk
Cft 201400105

E-mail
info@cft.an
Uw kenmerk

Pagina
1/4

Bijlagen
5

E-mail info@cft.an
Internet www.cft.an

Onderwerp
Doorgeleiding vastgestelde jaarrekening 2013 openbaar lichaam Saba

Geachte heer Plasterk,

Op 26 juni 2014 heeft de eilandsraad van het openbaar lichaam Saba de jaarrekening 2013 vastgesteld. Hierbij treft u de jaarrekening en de stukken van de accountant aan.

Toetsing

Het Cft beoordeelt of er sprake is van een tekort op de gewone dienst of op de kapitaaldienst. Tevens dient te worden nagegaan of er sprake is van een overschrijding van de rentelastnorm. Naar aanleiding van de beoordeling van de jaarrekening 2013 komt het Cft tot de volgende conclusies:

- De accountant geeft aan dat de jaarrekening 2013 een getrouw beeld geeft van de grootte en samenstelling van de baten en lasten over 2013 en van de activa en de passiva per 31 december 2013.
- Vanwege het ontbreken van voldoende interne controlemaatregelen ten aanzien van de naleving van de relevante bepalingen in de wet- en regelgeving heeft de accountant voor wat betreft de financiële rechtmatigheid van de lokale heffingen, belastingen en overige lokale baten (totaalbedrag USD 681.000) een verklaring met beperking afgegeven.
- Het saldo van de baten op de gewone dienst is circa USD 11,1 mln, tegenover circa USD 9,5 mln aan lasten. Het positieve exploitatieresultaat over 2013 bedraagt USD 1.674.117.
- De eilandsraad van het openbaar lichaam Saba heeft op voorstel van het bestuurscollege het besluit genomen dit resultaat aan de algemene reserve toe te voegen.

- Het eigen vermogen inclusief het behaalde exploitatieresultaat bedraagt circa USD 6,3 mln en bestaat verder uit een algemene reserve van circa USD 2,9 mln, een weerstandsvermogen van USD 435.000 en een bestemmingsreserve ter hoogte van ruim USD 1,2 mln.
- De liquide middelen zijn in 2013 afgenomen met een bedrag van afgerond USD 1,7 mln. Dit kan op hoofdlijnen worden verklaard doordat de liquiditeitspositie in 2012 opvallend hoog was, omdat in dat jaar de ontvangen doeluitkeringen niet volledig zijn uitgegeven. Deze uitgaven hebben in 2013 alsnog plaatsgevonden wat een afname van de liquiditeitspositie tot gevolg heeft gehad.
- Ondanks deze liquiditeitsafname beschikte Saba in 2013 over voldoende liquide middelen om de lopende uitgaven te kunnen financieren. Saba heeft derhalve geen beroep hoeven te doen op de kredietmogelijkheid van de rekening courant.
- Het openbaar lichaam heeft in het boekjaar 2013 een bedrag van ruim USD 4,3 mln geïnvesteerd in materiële vaste activa. De financiering van deze vaste activa vond voornamelijk plaats door bijzondere uitkeringen en een renteloze lening.
- Voor wat betreft het financieel beheer kan worden gemeld dat de voor 2013 afgesproken verbeterpunten grotendeels zijn afgerond en dat verdere implementatie doorloopt in 2014.
- In 2013 is de collectieve sector van Saba geen schulden aangegaan en er bestonden geen schulden die rentelasten tot gevolg hadden. De rentelastnorm blijft afgezet tegen de gerealiseerde ontvangsten gemiddeld 0%.

Het Cft is van mening dat met het vaststellen van deze jaarrekening wederom een stap voorwaarts is gezet. Het openbaar lichaam Saba is duidelijk op weg naar het in de toekomst verkrijgen van een goedkeurende controleverklaring van de accountant op zowel het getrouw beeld als op de financiële rechtmatigheid.

Toelichting

Uit de balans valt af te leiden dat sprake is van een positief exploitatieresultaat van circa USD 1,7 mln. Een bedrag van ruim USD 0,8 mln was reeds in de begroting 2013 voorzien om hiermee een aflossingsverplichting richting Nederland na te kunnen komen. Zowel de lasten (-/- USD 2,7 mln) als de baten (-/- USD 1 mln) vertonen ten opzichte van de begroting 2013 een onderrealisatie. Volgens het jaarverslag behorende bij de jaarrekening is dit positieve resultaat in hoofdzaak tot stand gekomen door een behoedzame uitvoering van de begroting. De post onvoorzien is niet gebruikt en op de salarislasten van personeel in dienst van de overheid heeft een besparing plaatsgevonden. Daarnaast zijn er in 2013 investeringen met betrekking tot de zeehavens geactiveerd, die in eerste instantie als (onderhouds)last op de begroting waren opgenomen. Dit heeft de uiteindelijke hoogte van het exploitatieresultaat en de afwijking hiervan ten opzichte van de begroting beïnvloed. Gedurende het jaar 2013 heeft Saba de bestemmingsreserve onderhoudskosten (USD 156.000) gevormd, met de bedoeling om de in 2013 niet bestede budgetten te reserveren voor 2014. Deze mogelijkheid biedt het Besluit begroting en verantwoording openbare lichamen BES (BBV BES).

Het rekening resultaat heeft een belangrijke bijdrage geleverd aan de toename van het eigen vermogen. Het gereserveerde bedrag van USD 480.000 voor het Fonds Infrastructurele werken is in 2013 geheel besteed, waardoor het eigen vermogen is afgenomen. Per saldo is het eigen vermogen met circa USD 1,2 mln toegenomen ten opzichte van het jaar 2012 en bedraagt eind 2013 USD 6.268.488.

Het weerstandsvermogen is ongewijzigd gebleven (USD 435.000). In de paragraaf weerstandsvermogen geeft Saba aan deze post te willen laten groeien tot USD 2 mln. Daartoe zal Saba jaarlijks bezien of het mogelijk is om dit vermogen aan te vullen en zo ja, met welk bedrag. Dit hangt af van de tijd die het kost om de algemene reserve op het niveau van de vaste activa te brengen, om zodoende te zijner tijd het weerstandsvermogen -indien noodzakelijk- ook echt te kunnen aanspreken. Het Cft kan zich vinden in deze aanpak.

De beschikbare liquide middelen per 31 december 2013 bedragen USD 1.815.249. Op 31 december 2012 was dit nog USD 3.517.053. Het liquiditeitssaldo is derhalve in 2013 met circa USD 1,7 mln gedaald. Deze daling kan vooral worden toegeschreven aan het feit dat als gevolg van in 2012 ontvangen maar niet uitgegeven doeluitkeringsgelden het liquiditeitssaldo eind 2012 hoog was. Deze uitgaven hebben in 2013 alsnog zijn beslag gekregen wat een afname van de liquiditeitspositie tot gevolg heeft gehad. Ondanks deze daling kon Saba over voldoende liquide middelen beschikken om aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Saba heeft in 2013 dan ook geen beroep gedaan op de kredietmogelijkheid van de rekening courant. Wel concludeert de accountant in het rapport van bevindingen dat de liquiditeitspositie van het openbaar lichaam op de langere termijn aandacht behoeft. Het openbaar lichaam Saba erkent dit en geeft aan dat het reeds ingezette proces van het begroten van positieve resultaten ook om die reden zal worden gecontinueerd. Hierdoor blijft behoedzaam begroten, om zo met overschotten de liquiditeitspositie te verbeteren, van groot belang. Dit aspect zal het Cft derhalve meenemen bij de beoordeling van de meerjarige begroting van het openbaar lichaam Saba.

Saba heeft in 2013 circa USD 4,3 mln uitgegeven aan kapitaalsinvesteringen. Dekking van deze investeringen heeft plaatsgevonden middels een renteloze lening van USD 1,3 mln bij het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Naast de in de exploitatie opgenomen afschrijvingslasten van ruim USD 0,2 mln vindt dekking van circa USD 1,1 mln plaats via de bijzondere uitkeringen die door Nederlandse ministeries voor investeringen ter beschikking zijn gesteld. Bovengenoemde daling van de liquiditeitspositie met circa USD 1,7 mln betreft de laatste verklaring van de wijze waarop Saba haar investeringen heeft gefinancierd.

Rentelastnorm collectieve sector

Het Centraal Bureau voor de Statistiek Nederland (CBS) meldt dat er in het jaarverslag geen informatie is gevonden dat het openbaar lichaam Saba rente over haar schulden betaalt. De drie uitstaande leningen zijn allemaal renteloos. Deze constatering sluit geheel aan bij de bevindingen van het Cft naar aanleiding van de beoordeling van de jaarrekening van het openbaar lichaam en het accountantsrapport.

De Saba Enhancement Foundation, de enige andere entiteit binnen de collectieve sector Saba behalve het openbaar lichaam zelf, heeft geen schulden. Bovengenoemde constatering leidt tot de conclusie dat de rentelastnorm in 2013 niet is overschreden.

Financieel beheer

Het Cft heeft met Saba afgesproken een aantal verbeterpunten van financieel beheer op te pakken in 2013. Deze verbeterpunten betreffen de implementatie van de rechtmatigheid, het inzicht vergroten van de financiële positie/weerstandsvermogen, het opzetten van de interne controle en het maken van een procesbeschrijving inzake kritische processen. Saba heeft vorig jaar voortvarend gewerkt aan deze verbeterpunten. De implementatie rechtmatigheid, het inzicht in de financiële positie en het opzetten van de interne controle hebben een meerjarig karakter en de uitvoering daarvan loopt door in 2014. Het normenkader rechtmatigheid is in december door de eilandsraad vastgesteld. Om het normenkader vervolgens te kunnen gebruiken voor de interne beheersing en de accountantscontrole moet het worden geoperationaliseerd en geïmplementeerd. Door Saba is aangegeven dat dit in 2014 zal gebeuren. Tevens heeft de accountant aanbevelingen gedaan over de verdere verbetering van het financieel beheer. Net als in de jaarrekening 2012, is in deze jaarrekening het aantal aanbevelingen wederom afgenomen. Ook het aantal verbeterpunten die volgens de accountant het meest risicovol zijn, zijn in aantal afgenomen. De belangrijkste nog openstaande punten zijn de implementatie van de rechtmatigheid, de bestandsvergelijking APNA pensioenfonds, de afhandeling van het schuldtraject met de voormalige Nederlandse Antillen, de financiële positie en de interne controle.

Het financieel beheer van Saba blijft zich dus verbeteren. Dit brengt het door Saba gestelde doel, om wellicht al over de jaarrekening 2014 een volledige goedkeuring van de accountant te verkrijgen, steeds dichterbij.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
De voorzitter van het College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba

prof.dr. A.F.P. Bakker

Deze brief is in afschrift verstuurd aan:
Het bestuurscollege van het openbaar lichaam Saba
De eilandsraad van het openbaar lichaam Saba
De gedeputeerde van Financiën van het openbaar lichaam Saba
Het hoofd Financiën van het openbaar lichaam Saba